ประวัติพระครูบาเจ้าศรีวิชัย

ฉบับมหาบารมี

โดย

ภิกษุอานันท์ พุทธธัมโม

พุทธสถานวัดพระธาตุแสงแก้วมงคล

ตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

เสาศิลาจารึกสถานที่กำเนิดพระครูบาเจ้าศรีวิชัย
บ้านปาง ต.ศรีวิชัย อ.ลี้ จ.ลำพูน

ประวัติพระครูบาเจ้าศรีวิชัย
ฉบับมหาบารมี

โดย

ภิกษุอานันท์ พุทธธัมโม

พุทธสถาน วัดพระธาตุแสงแก้วมงคล

ตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

พิมพ์จำนวน 6,600 เล่ม

ตราประจำตัวพระครูบาเจ้าศรีวิชัย มี ๕ ภาษาคือ

ภาษาไทย ภาษาไทยล้านนา ภาษาพม่า

ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

มีรูปเสือประจำปีเกิดเป็นสัญลักษณ์

อานุภาพบารมีพระครูบาเจ้าศีลธรรม

เมื่อครั้งข้าพเจ้า (ภิกษุ อานันท์ พุทธธัมโม) ได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 19 ณ พระตำหนัก ขณะที่ได้ปรารภถึงพระครูบาเจ้าศรีวิชัย สมเด็จพระสังฆราชได้ทรงตรัสด้วยความรู้สึกภาคภูมิพระทัยว่า **"ผมก็มีบุญวาสนามีโอกาสได้กราบนมัสการครูบาศรีวิชัยเหมือนกัน เมื่อท่านมาพำนักอยู่วัดจามเทวี เมืองลำพูน ตอนนั้นผมยังเป็นพระเปรียญอยู่"**

และเมื่อครั้งได้กราบนมัสการท่านเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ วัดสุวรรณาราม ฝั่งธนบุรี ท่านก็ได้แสดงความประทับใจในตัวพระครูบาเจ้าศรีวิชัยว่า **"....ขณะที่ท่านถูกส่งตัวมาพิจารณาข้อกล่าวหาที่วัดเบญจมบพิตร วงการสงฆ์ในขณะนั้นเพ่งเล็งว่าพระศรีวิชัยเป็นพระนอกรีต ห้ามใครเข้าไปสมาคมเกี่ยวข้องด้วย ผมก็อยากจะพิสูจน์ดูข้อเท็จจริง เมื่อได้เข้าใกล้ได้เห็นครูบาศรีวิชัยแล้ว ผมก็รู้สึกเลื่อมใสศรัทธา ท่านเป็นพระที่มีความสงบ สำรวม น่ากราบไหว้ น่าเคารพนับถือ ไม่เหมือนดังข่าวลือ...."**

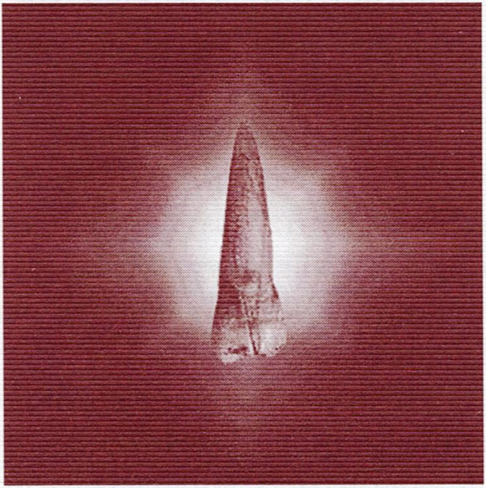

เขี้ยวแก้วพระครูบาเจ้าศรีวิชัย

หลุดที่วัดพระสิงห์หลวง นครพิงค์เชียงใหม่

สามเณรทา น้องคนสุดท้องของพระครูบาเจ้าฯ เป็นผู้เก็บรักษา

ภายหลังทายาทได้มอบให้ ภิกษุอานันท์ พุทธธัมโม

คำนำ

พระครูบาเจ้าศรีวิชัยหรือพระครูบาเจ้าศีลธรรม เป็นพระอริยเจ้าที่คนทั่วไปยอมรับยกย่อง และสถิตประทับอยู่ในหัวใจของผู้คนทุกชนชั้น มาตลอดกาล ในช่วงเวลาที่ดำเนินการ สร้างพิพิธภัณฑ์ เก็บบริขารสิ่งของเครื่องใช้ ณ วัดบ้านปาง ได้พยายามสืบเสาะหาข้อมูลแหล่งความรู้จากศิษย์หลายคนที่เคยทำอาหารแจประจำตัว พระครูบาเจ้าศรีวิชัย และจากนายสิงห์คำผู้เป็นหลานลูกของนางอวนพี่สาวพระครูบาเจ้าศรีวิชัยโดยเฉพาะนายทองสุขอดีตเคยเป็นเจ้าอาวาส

องค์ที่สองสืบทอดต่อจากพระครูบาศรีวิชัย และเป็นพระเลขาฯ ประจำตัว ได้ให้ข้อมูลรายละเอียดในขณะที่ท่านทั้งหลายเหล่านี้ได้มีความเกี่ยวพัน ได้อยู่ในเหตุการณ์สำคัญๆ ในวิถีชีวิต ของพระครูบาเจ้าศรีวิชัย ซึ่งมีข้อมูลรายละเอียดหลายแง่ หลายมุม สิ่งที่เป็นโลกธรรม ธรรมดาทั่วไป จะไม่ขอนำมากล่าวในที่นี้ จะหยิบยกเฉพาะส่วนที่เป็นการเทิดทูนบูชารำลึก แม้ไม่ได้เขียนรายละเอียดทุกขั้นตอน แต่ก็พยายามที่จะประมวลเอาภาพชีวิตของพระครูบาเจ้าศรีวิชัย ให้เห็นชัดเจนที่สุด ที่จะพึงกระทำได้.

ขออนุโมทนาศรัทธานางสาวปิยะนุช ไชยวุฒิ, คุณมานูญ - คุณพรประภา บุญทวี, คุณฉลอง - คุณมลิลา บุญกว้าง, คุณณัฐพงษ์ บุญกว้าง, นางสาวจงกมล บุญกว้าง เพื่ออุทิศกุศลแด่ ด.ต.ประสิทธิ์ - คุณพรรณเพ็ญ ไชยวุฒิ, พ่ออุ้ยปั๋น - แม่อุ้ยตุ๊ด ไชยวุฒิ, คุณพ่อสิงห์ - คุณแม่งวงเอ็ง บุญทวี, สล่าสุข และเจ้าบุญนายคุณ เจ้ากรรมนายเวร ขอจงได้อนุโมทนาส่วนกุศล ในการสร้างหนังสือ "ประวัติพระครูบาเจ้าศรีวิชัย" ฉบับมหาบารมี เป็นธรรมทานขึ้นในครั้งนี้ เพื่อให้เป็นปัจจัยแก่พระนิพพานเทอญ.

ทางของนักบุญ เป็นทางแห่งความเสียสละ
ความบริสุทธิ์ เป็นทางประเสริฐที่สุด
และย่อมมีอุปสรรค ขวากหนามขวางกั้นเป็นธรรมดา
จงก้าวดำเนินไปด้วยความอดทน และสุขุม
ทางของนักบุญก็จะทอดสู่ดวงใจของท่านทุกคน.

15 ม.ค. 53 ภิกษุอานันท์ พุทธธัมโม

ประวัติพระครูบาเจ้าศรีวิชัย ฉบับมหาบารมี

<u>ถิ่นกำเนิด</u> เกิดที่บ้านปาง ตำบลแม่ตืน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เดิมบ้านปางเป็นป่าดงดิบ เป็นปางคล้องช้างของหมื่นผาบชาวกะเหรี่ยง (ยางแดง) ป่าดงแห่งนี้มีลำห้วยเล็กๆ ไหลผ่านลงสู่ที่ราบลุ่มจนเป็นน้ำชำ สัตว์ป่าชอบมาอาศัยบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก เช่น ช้าง เสือ หมี และแรด มักจะมานอนเย็นแช่น้ำกันเป็นฝูง จนเป็นป๊อดแรด ท่ามกลางหุบเขาแห่งนี้จึงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติป่าเขาแมกไม้นานาพันธุ์

ต่อมาหมื่นผาบซึ่งเป็นปู่ของพระครูบาเจ้าศรีวิชัยพาลูกหลานญาติมิตรได้ย้ายจากบ้านสันป่ายางหลวง อำเภอเมืองลำพูนมาบุกเบิกป่าดงตรงปางคล้องช้าง แรกๆ อยู่กันไม่กี่ครัวเรือนและอยู่กันแบบเรียบง่าย บ้านเรือนก็ใช้ไม้ไผ่เป็นฟากเป็นฝา มุงหลังคาด้วยหญ้าคาจนขยายขึ้นสิบกว่าครัวเรือน จึงเรียกชุมชนที่อยู่ว่า **"บ้านปาง"** อยู่ท่ามกลางหุบเขาไกลกันดาร ถนนหนทางก็ไปกันตามป่าช้างทางเสือ วิถีชีวิตทั้งกลางวันและกลางคืน ต้องฟันฝ่าอุปสรรคท้าทายอันตรายทุกขณะเวลา

การกำเนิด ในช่วงเวลานี้เองครอบครัวของนายควาย นางอุสา ได้ให้กำเนิดทายาทถึง 5 คน คือ

1. นายอินทร์ไหว
(เกิดขณะแผ่นดินไหว และตายอายุ 17 ปี)
2. นางอวน
3. นายอินตาเฟือน
(พระครูบาเจ้าศรีวิชัย)
4. นางแว่น
5. นายทา

ขณะที่นางอุสา กำลังเจ็บครรภ์จะให้กำเนิดบุตรคนที่ 3 ช่วงนั้นเป็นเวลาคล้อยบ่าย

จากบรรยากาศที่ท้องฟ้าปลอดโปร่งกลับมีเมฆครึ้ม พายุลมฝนกระหน่ำอย่างรุนแรง ฟ้าร้องกึกก้องกัมปนาท เบื้องปฐพีก็สั่นสะเทือนหวั่นไหวพิลึกพิลั่นน่าสะพรึงกลัว ส่วนภายในกระท่อมน้อยนางอุสาก็ปั่นป่วนปวดท้องสะท้านปานชีวิตแทบจะขาด บรรดาญาติๆ ต่างก็สับสนอลม่านหวาดกลัวอยู่ในห้วงมหันตภัยอันใหญ่หลวง ในห้วงขณะนั้นนางอุสาก็ได้ให้กำเนิดบุตรคนที่ 3 ขึ้นมามองดูโลกท่ามกลางบรรยากาศอันท้าทายชีวิตที่จะต้องเผชิญ ฉับพลันทันใดที่เสียงร้องของทารกคลอดจากครรภ์มารดา พายุลมฝนฟ้าร้องแผ่นดินไหวก็หยุดสงบดุจปาฏิหาริย์

เป็นที่อัศจรรย์ ยังความงุนงงประหลาดใจอย่างยิ่งพร้อมกับความรู้สึกปลาบปลื้มปีติเหลือประมาณ ต่างก็แสดงความเห็นตรงกันว่า "ทารกน้อยผู้นี้จะต้องเป็นผู้มีวาสนาบุญญาบารมีมากมาถือกำเนิด" ดุจช้างเผือกแก้วมงคลตัวประเสริฐย่อมเกิดกลางป่าดงพงไพร

ซึ่งตรงกับวันอังคารที่ 11 มิถุนายน พุทธศักราช 2420 ปีขาล เวลาประมาณ 17 นาฬิกา บรรดาญาติจึงพร้อมกันตั้งชื่อให้ทารกน้อยว่า "อินตาเฟือน" อันหมายถึงการกำเนิดได้สะเทือนถึงองค์อัมรินทร์บนสรวงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

วัยเยาว์ เป็นเด็กเลี้ยงง่าย มีนิสัยชอบความสงบรักธรรมชาติป่าเขา มีความขยันอดทน เป็นคนพูดน้อยแต่เปี่ยมด้วยเมตตา มีน้ำใจ เผื่อแผ่ ถนอมน้ำใจ พี่น้องญาติมิตร รู้จักเอาใจใส่บิดามารดาผู้ให้กำเนิดมิให้เป็นกังวล ไม่เกี่ยงงอน เรื่องงานการภาระหน้าที่หนักเอาเบาสู้ เนื่องจากบ้านเรือนพึ่งมาตั้งหลักปักฐาน จึงไม่มีวัดวาอารามไม่มีโรงเรียน เด็กๆไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ กระทั่งอินตาเฟือนขึ้นสู่วัยรุ่นอายุ 17 ปี พอดีมีพระครูบาขัติยะเป็นชาวอำเภอป่าซางเดินธุดงค์จาริกมาถึงหมู่บ้านปางชาวบ้านต่างพากันดีใจที่ได้เห็นพระเดินทาง

มาโปรด จึงนิมนต์ท่านให้พำนักตรงวัดร้างที่รกร้างมาหลายร้อยปีเหลือแต่ซากอิฐหินปูนทราย แต่มีพระพุทธรูปทองสำริดโบราณถูกทอดทิ้งอยู่ 1 องค์ จึงได้ร่วมกันสร้างกุฏิและศาลาทำบุญแบบเรียบง่ายตามธรรมชาติ ซึ่งก็เหมาะสมแก่สมณะ ที่จะต้องบำเพ็ญเพียรภาวนาเป็นอย่างยิ่ง

สู่ร่มกาสาวพัตร์ บรรดาลูกหลานชาวบ้านปางต่างตื่นเต้นดีใจติดตามพ่อแม่ไปไหว้สาธุการอนุโมทนาทำบุญสุนทรทาน โดยเฉพาะอินตาเฟือน พอได้สัมผัสเห็นภาพพระธุดงค์เท่านั้น ก็เกิดความปราโมทย์เบิกบานหัวใจ ตื่นเต้นดุจได้พบดวงแก้วมณี

อันวิเศษยิ่ง เมื่อกลับถึงบ้านได้เข้าหาพ่อแม่ปรึกษาว่าอยากจะบวช พอรู้เจตน์จำนงของลูกท่านทั้งสองต่างก็ยินดีอนุญาต หลังจากนั้นได้นำอินตาเฟือนและเพื่อนสนิทอีกคนชื่อนายปั๋นมาฝากให้เป็นศิษย์วัด (โขยม) ได้มีโอกาสเริ่มต้นศึกษาอักษรภาษาล้านนาเรียนพระสูตรข้อวัตรปฏิบัติ จนอายุอินตาเฟือนได้ 18 ปี นายปั๋นอายุ 17 ปี พระครูบาขัติยะจึงได้ประกอบพิธีบรรพชาให้เป็นสามเณรแบบเรียบง่าย ณ อารามแห่งใหม่นี้ โดยตั้งสมญานามให้อินตาเฟือนว่า "สามเณรศรีวิชัย" และอีกองค์หนึ่งว่า "สามเณรธรรมชัย"

พออายุครบ 21 ปี พระครูบาขัติยะจึงได้พาไปประกอบพิธีอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดบ้านโฮ่งหลวง อำเภอป่าซาง โดยพระครูบาสมณะเป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับฉายาว่า "สิริวิชโยภิกขุ" จึงกลับมาอุปัฏฐาก พระครูบาขัติยะอารามบ้านปางได้ 1 พรรษา แล้วจึงกราบขออนุญาตไปศึกษาธรรมกัมมัฏฐานกับพระครูบาอุปละ วัดดอยแต บ้านแม่ทา อำเภอเมืองลำพูน 1 พรรษา การศึกษาพระธรรมวินัยเรียนรู้เจนจบได้อย่างรวดเร็ว แล้วจึงขออนุญาตกลับสู่อารามวัดบ้านปาง พออุปสมบทได้พรรษาที่ 4 พระครูบาขัติยะได้จาริกเดินทางออกจากบ้านปาง จึงมอบภาระให้พระศรีวิชัยอยู่ดูแลอาวาสสืบทอดต่อไป

ด้านข้อวัตรปฏิบัติและการเผยแพร่

โดยปกติพระครูบาเจ้าศรีวิชัยจะเป็นผู้มีจริยวัตรปฏิบัติเคร่งครัดในพระวินัยและประพฤติธรรมภาวนาแผ่เมตตาจิต ด้วยความอุตสาหะพากเพียรสม่ำเสมอจนเป็นที่ร่ำลือกันว่าเป็น "ตุ๊เจ้าต๋นบุญแห่งบ้านปาง" คำว่า 'ต๋นบุญ' ก็คือเป็นเนื้อนาบุญที่พึ่งของชนทั้งหลาย พออายุได้ 24 ปี ในปีพุทธศักราช 2444 เริ่มฉันอาหารแจ และได้ย้ายขึ้นไปสร้างวัดบนเนินเขาใจกลางบ้านปางบนพื้นที่ 150 ไร่ ให้โยมพ่อควายเป็นผู้แผ้วถางเป็นคนแรก แล้วร่วมกันปรับพื้นที่สร้างวัดขึ้นมาใหม่ โดยตั้งชื่อวัดว่า "วัดจ๋อมสะหรี

ทรายมูลบุญเรือง” แต่คนทั่วไปยังคงเรียกว่า “วัดบ้านปาง” ตามนามหมู่บ้าน

หลังจากนั้นก็เริ่มจาริกแสวงบุญตามปูชนียสถานสำคัญๆ ทั่วดินแดนล้านนาเป็นที่พึ่งโปรดศรัทธาสาธุชนทุกหมู่เหล่า พร้อมกับการฟื้นฟูพัฒนาวัดวาอารามโบราณสถานที่ชำรุดทรุดโทรมให้เจริญรุ่งเรืองจนศรัทธามหาชนร่วมกันยกย่องเทิดทูนขนานนามท่านอย่างสูงส่งว่า “พระครูบาเจ้าศีลธรรม” เป็นนามอุโฆษขจรขจายเกียรติคุณ กิตติศัพท์ในนาม “นักบุญอมตแห่งล้านนา” ถือได้ว่าเป็นนามอันประเสริฐยิ่งไม่มีภิกษุรูปใดตั้งแต่

อดีตถึงปัจจุบันในประเทศไทยที่เหมาะสมคู่ควรเฉกเช่นพระครูบาเจ้าศรีวิชัยหรือพระครูบาเจ้าศีลธรรม

<u>นามที่ได้รับยกย่อง</u> ชื่อเดิม "อินตาเฟือน" พอเป็นสามเณรได้รับสมญานามว่า "สามเณรศรีวิชัย" เมื่ออุปสมบทได้รับฉายาว่า "สิริวิชโย ภิกขุ" แต่นามที่ท่านเขียนลงชื่อว่า "พระศรีวิชัยยาชนะ" และ "พระศรีวิชัย สิริวิชโย" สาธุชนทั่วไปจะขนานนามท่านว่า "พระครูบาเจ้าศีลธรรม" "เจ้าต๋นบุญแห่งวัดบ้านปาง" ส่วนศิษย์ผู้ใกล้ชิดจะขนานนามท่านโดยความเคารพว่า "ครูบาหลวง"

<u>บุคลิกและคำสอน</u> พระครูบาเจ้าศรีวิชัย จะมีบุคลิกปกติสงบสำรวมไม่แสดงตัวโอ้อวดดีวิเศษ ไม่มีมายาสาไถย ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมเพทุบาย ประกอบด้วยสัมมาอาชีวะ ไม่มีการปลุกเสกเลขยันต์ วัตถุมงคล จำหน่ายรูปเหรียญ ไม่มอมเมาให้ผู้คนลุ่มหลงงมงาย ฉกฉวยโอกาสค้าขายเอาเปรียบเห็นแก่ผลประโยชน์จากลาภสักการะ อันผิดวิสัยของสมณะผู้อยู่ในศีล กินอยู่ตามธรรม ชีวิตท่านบริสุทธิ์ผุดผ่อง จะพูดน้อยเสียงค่อนข้างแหบเบา แต่ก็เป็นที่รู้กันว่าถ้าท่านได้พูดอะไรไปแล้ว **เน็ด !** (ว่ากันอย่างนั้น) ถือว่าถ้อยคำของท่านเต็มไปด้วยพลัง

คุณค่าสาระเป็นสัจจธรรม (คำไหนคำนั้น) เช่น เมื่อสมเด็จพระสังฆราชเจ้าตรัสถามแบบลองภูมิว่า "พระศรีวิชัยเธอถือศีลอะไร? " ท่านได้ตอบอย่างไม่ลังเลแต่ชัดเจนว่า **"ถือศีล 4 ขอรับ"** โดนพระบ้านนอกตอบแบบพลิกตำราไม่ทันถึงกับงุนงงเอาเหมือนกัน จึงตรัสถามย้ำอีกว่า **เอ้า! อะไรกันพระภิกษุจะต้องถือศีลเท่าไหรกันแน่?** ท่านได้ก้มกราบโดยความนอบน้อมแล้วตอบว่า **"ถือปาริสุทธิศีล 4"** ทำเอาสมเด็จพระสังฆราชถึงกับอมยิ้ม ชื่นชมในปฏิภาณความซื่อตรงความบริสุทธิ์ (ปาริสุทธิศีล 4 คือ 1. สังวรในพระปาฏิโมกข์ 2. อินทรีย์สังวร

3. อาชีพบริสุทธิ์ 4. พิจารณาปัจจเวกขณ์)

คำพูดคำสอนของท่านถึงจะสั้นแต่ก็ทรงคุณค่าประดุจเพชรเม็ดงาม เช่น "ศีลเป็นเครื่องชำระให้เกิดความสะอาดบริสุทธิ์ทำให้หัวใจหยุดความรุ่มร้อนสงบเย็นลงได้ การที่จะเอาน้ำจากแม่น้ำใหญ่ทุกสายในโลกนำมาอาบชำระ หรือฝนจะตกลงมาสักกี่ร้อยห่าเย็นและหนาวสักปานใด ก็ไม่อาจชำระและทำให้เกิดความสะอาดบริสุทธิ์ซึ่งจะทำให้หัวใจสงบเยือกเย็นลงได้ **มีแต่ศีลเท่านั้นเป็นเครื่องบรรเทาและกำจัดชำระสิ่งมลทินทั้งหลาย ทำให้ชาวโลกมีความสุขความเบิกบานใจ ทำให้ผืนแผ่นดินโลกนี้มีความสุขสงบร่มเย็นดุจแดนสวรรค์"**

..........“บรรดาสิ่งที่ดีมีคุณค่าที่คนทั้งหลายลุ่มหลง อันมีแก้วแหวนเงินทองเพชรนิลจินดาทรัพย์สิ่งของ คู่ครองลูกหลาน ยศถาบรรดาศักดิ์ลาภสักการะชื่อเสียง **สิ่งเหล่านี้เสมือนน้ำผึ้งที่ผสมเจือด้วยยาพิษ** ถึงมันจะมีรสหวานอร่อยมีเสน่ห์มนต์ขลังเพียงใด แต่มันก็เต็มไปด้วยพิษภัยอันตรายร้ายแรง ดังนั้นไม่พึงหลงตัวมัวเมาเห็นกงจักรเป็นดอกบัว

.............**มีสิ่งดีวิเศษอันล้ำค่าคือคุณพระศรีรัตนตรัยเท่านั้น"** คำสอนสั้นๆ ที่รู้และจดจำกันมาจนถึงทุกวันนี้ อีกประโยคหนึ่งที่ว่า **“ถ้ามารบ่มีบารมีบ่แก่กล้า”** ซึ่งเป็นคำพูดที่เปี่ยมด้วยปณิธานอันสูงส่งและมีเป้าหมาย

อันแน่วแน่มีพลังอันยิ่งใหญ่ เพราะถ้าหากชีวิตยิ่งกล้าเผชิญอุปสรรคใหญ่น้อยทั้งหลายอย่างไม่ย่อท้อ ก็จะเกิดความเข้มแข็งแกร่งกล้าประดุจเพชรจะงดงามเป็นประกายคมกล้าได้ต้องผ่านการตัดการเจียระไน จึงจะทรงคุณค่าความเป็นเพชรน้ำเอกล้ำค่าประดับโลก

ด้านการปกครอง ก็จะมีลักษณะทำให้ดูอยู่อย่างสงบเย็นด้วยข้อวัตรปฏิบัติด้วยความบริสุทธิ์อดกลั้นด้วยขันติธรรมเปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา ไม่จุกจิกจู้จี้หยุมหยิม เปิดใจกว้างเผื่อแผ่ดุจสนามแม่เหล็กเป็นที่ดึงดูดหัวใจสู่ความสนใจด้วยความศรัทธาปสาทะอันแรงกล้า จึงมีพระภิกษุสามเณร

จากทั่วสารทิศมุ่งเดินทางหมุนเวียนเข้าออก เป็นจำนวนร้อยๆ รูป ขณะที่ท่านเป็นเจ้าอาวาสอยู่วัดบ้านปาง จังหวัดลำพูน และวัดพระสิงห์หลวงนครพิงค์เชียงใหม่

ด้านการพัฒนา ได้บูรณะฟื้นฟูปูชนียสถานโบราณจำนวนถึง 108 แห่ง โดยเฉพาะผลงานการสร้างทางขึ้นสู่พระบรมธาตุเจ้าดอยสุเทพ ได้เริ่มสร้างเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2477 อันถือได้ว่าเป็นผลงานชิ้นโบแดงที่ไม่ได้อาศัยงบประมาณจากทางราชการ แต่มีผู้คนแห่กันมามากมายหลายบ้านหลายเมืองทั่วสารทิศ โดยมิได้มีการบังคับกฎเกณฑ์ ต่างก็มาด้วยความ

ศรัทธาเลื่อมใส ช่วยกันอย่างไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากลำบาก ทำให้การสร้างถนนในแต่ละวันรุดหน้าไปอย่างปาฏิหาริย์ ระยะทาง 12 กิโลเมตรใช้เวลาสร้างเพียง 5 เดือน 22 วัน สำเร็จลุล่วงดุจดังเนรมิตร จึงทำพิธีเปิดถนนโดยพระครูเจ้าศรีวิชัยนั่งรถยนต์นายจีน โหงว เตียวเม่งไถ่ เป็นคันแรกในวันที่ 30 เมษายน พุทธศักราช 2478 และทำบุญฉลองสมโภช 15 วัน 15 คืน เป็นงานบุญมโหฬารยิ่งใหญ่ของชาวล้านนาไทย

หัวใจพระครูบาเจ้าศรีวิชัย ความจริงท่านพระครูบาเจ้าศรีวิชัยก็เป็นหนึ่งในบุคลากรโลก ที่มีชีวิตเลือดเนื้อความรู้สึก

เฉกเช่นคนทั้งหลาย แต่ทำไมหรืออะไรทำให้ท่านมีพลาอานุภาพเหนือมนุษย์โดยทั่วไป จากการสังเกตเห็นผู้คนเคารพเลื่อมใสศรัทธาในปฏิปทาจริยาวัตรอันงดงามของท่านพระครูบาเจ้าศรีวิชัยหรือที่ชาวล้านนาในยุคท่านนิยมยกย่องอย่างเทิดทูนว่า "พระครูบาเจ้าศีลธรรม" ซึ่งถือว่าเป็นนามอันสูงส่งที่สุดและประเสริฐเกินกว่าที่จะเอาสิ่งใดมาประเมินได้ แม้นจะกล่าวถึงท่านว่าเป็นผู้วิเศษศักดิ์สิทธิ์หรือเป็นเทพเจ้าผู้ประกาศิตทรงมหิทธิฤทธิ์ แต่ในอีกด้านหนึ่งมุมหนึ่งของชีวิตอันบริสุทธิ์ของผู้ทรงศีล ทรงธรรมทรงบุญญาบารมีของท่านกลับเป็นเป้าโจมตี

ทำลายการใส่ร้ายทุกรูปแบบ ถ้าเรามองกันเพียงผิวเผินก็จะเห็นเป็นเรื่องความอิจฉากลั่นแกล้ง แบ่งแยกแบ่งพวกหรืออะไรก็แล้วแต่ที่เป็นความคิดเห็นแนวทางที่แตกต่างกัน แต่ถ้าพิจารณาโดยแยบยลแล้วจะเห็นว่าสรรพสิ่งล้วนมีเหตุปัจจัยเกื้อกูลแก่กันและกันทั้งนั้น แม้สาเหตุของพระครูบาเจ้าศรีวิชัยกับคณะสงฆ์โดยสมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส เมื่อทรงพระราชบัญญัติ ร.ศ. 121 เพื่อปกครองคณะสงฆ์ขึ้นมาใหม่ในยุคต้นนั้น ถ้ามองในสายตาสามัญทั่วไปก็ดูเหมือนว่าพระครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นคนหัวแข็งไม่ยอมรับรับสั่งของ

คณะสงฆ์ จนเป็นเรื่องราวสลดสังเวชเกิดขึ้นในวงการสงฆ์ล้านนา นี่คือบทที่จะพิสูจน์หัวใจพระครูบาเจ้าศรีวิชัยในการแก้ปัญหา ท่านจะใช้ความนิ่งความสงบ ความอดทนอดกลั้นด้วยขันติธรรมยืนหยัดอยู่บนหลักสัจจธรรมของพระพุทธเจ้า มิได้สะทกสะท้านหวั่นไหวต่ออำนาจใดๆ แม้จะใช้วิธีการบังคับขู่เข็ญตั้งข้อกล่าวหารุนแรงหรือหว่านล้อมประการใด ท่านไม่ยอมสยบ เมื่อถูกคณะสงฆ์ตั้งโจทย์ถามท่านก็เปิดใจตอบอย่างเฉียบคมว่า **"สิ่งที่คณะสงฆ์ดำเนินอยู่ขณะนี้นั้นเป็นลูกของอาชญา ! มิใช่ลูกของพระตถาคตเจ้า ! "** นี่คือคำตอบที่เปิดเผยให้เห็นหัวใจอันแน่วแน่

บนเส้นทางพระธรรมวินัยของพระพุทธองค์ ที่ท่านได้ทุ่มเทอุทิศเทิดทูนบูชายิ่งกว่าชีวิต แล้วในที่สุดท่านก็ได้รับการพิจารณาพ้นจากทุกข้อกล่าวหาทุกครั้ง เป็นผู้บริสุทธิ์

การสื่อนำสู่การค้นหาที่ละเอียดลึกซึ้งถึงจิตวิญญาณ ญาณวิถีอันเป็นหัวใจของพระครูบาเจ้าศีลธรรม คำตอบที่เหมาะคู่ควรแก่การชี้นำก็คือคำกล่าวอย่างหนักแน่นชัดเจนเป็นหลักฐานในตอนท้าย ของพระธรรมที่ท่านได้จารจารึกลงในใบลานในการสร้างพระไตรปิฎกฉบับล้านนาทุกผูกว่า **"ตนข้าพระศรีวิชัยยาชนะ เกิดปี๋เป๊กยี่.................... พุทธศักราช 2420 ปรารถนาขอหื้อได้ตรัสรู้**

ปัญญาสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นพระโปรดโลกองค์หนึ่งในอนาคตเบื้องหน้า.....” นี่คือการเปิดอกให้เห็นหัวใจอันบริสุทธิ์ เปี่ยมด้วยเมตตาการุณย์อันไพศาล บ่งบอกถึงทิศทางเป้าหมายอันสูงสุดของหัวใจสู่การบำเพ็ญบารมีแห่งพระโพธิสัตว์ เพื่อเป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในโลก ก็เป็นหลักธรรมดาของผู้รับแบกภาระถึงปานนี้จะต้องมีหัวใจอันยิ่งใหญ่หนักแน่นมั่นคง จะต้องทนต่อแรงกระทบบททดสอบพร้อมทั้งความเฉียบขาดฉับไวแห่งสติปัญญาไม่ปล่อยโอกาสวันเวลาให้หลุดลอย โดยเปล่าประโยชน์ ทุกลมหายใจจะเปี่ยมด้วยพลังทุกอณูสู่การสร้างมหาบารมี ไม่คำนึงถึงชีวิต

หรือความตาย ทำหัวใจให้เป็นหนึ่งสงบนิ่ง อดทนหนักแน่นเยือกเย็น อิสระเสรีปลอดโปร่ง สดชื่นแจ่มใส สะอาดบริสุทธิ์เปิดเผย สุภาพอ่อนโยนเรียบง่าย เปิดใจกว้างและไม่หลงยึดติดสำคัญตน นี่แหละคือหัวใจอันเปี่ยมด้วยมโนธรรมโดยธรรมชาติของทุกชีวิต นี่คือศูนย์รวมของหัวใจทั่วสากลจักรวาล เพราะสรรพสิ่งย่อมมีใจเป็นประธาน และนี่คือการเข้าใจชีวิตเข้าใจโลก การเห็นพระพุทธองค์เห็นวิถีพุทธที่พระครูบาเจ้าศรีวิชัยได้ถือเป็นปณิธานมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อพระโพธิสัตว์สู่การเป็นที่พึ่งของชนทั้งหลายโดยไม่มีประมาณ จนมองเห็นทุกชีวิตล้วนเป็นกัลยาณมิตร

มีเมตตาจิตต่อกันและกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ดุจมหาสมุทรเป็นศูนย์รวมของสายน้ำใหญ่น้อยทั้งหลายในโลก นี่คือสิ่งที่พอจะชี้นำสู่หัวใจพระครูบาเจ้าศรีวิชัยที่ทุกคนควรรู้และควรนอบน้อมรับใส่ในหัวใจเราท่านทั้งหลายเพื่อคุ้มครองปกป้องเป็นหลักชัยของชีวิตสู่ความเข้าใจโลกสู่ความเจริญรุ่งเรืองสถาพร.

วัยชราและมรณะ โดยปรกติพระครูบาเจ้าศรีวิชัยหรือพระครูบาเจ้าศีลธรรม จะมีข้อวัตรปฏิบัติกัมมัฏฐานอย่างเคร่งครัดและบำเพ็ญบารมีแผ่เมตตาแด่สาธุชนทุกหมู่เหล่าอย่างไม่ย่อท้อ ด้วยความกรุณาเอ็นดูอนุเคราะห์ชนิดที่ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก

ลำบาก จนเป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า ไม่ว่าท่านจะพำนักอยู่ที่ไหนจึงเรียกว่า **"พระครูบาเจ้าศีลธรรมมานั่งหนัก"** ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นแบบของผู้ทรงศีลผู้ทรงธรรม มาตลอดทุกยุคทุกสมัย เมื่อเข้าสู่วัยชรามีอาพาธเกิดขึ้นอันเป็นธรรมดาของสังขารเป็นไปตามสัจธรรมจึงทำให้ท่านป่วยเป็นโรคปอด มีอาการไออาเจียนเป็นเลือด เหนื่อยหอบและเป็นโรคริดสีดวงทวาร จนร่างกายผ่ายผอมอย่างรวดเร็ว ทำการรักษาพยาบาลอย่างดีที่สุดร่วมปี อาการมีแต่จะทรุดและทรงจนกระทั่งแม้จะนอนจะนั่งก็จะต้องคอยช่วยกันพยุงแต่หัวใจของท่านเผชิญต่อโรคภัยอย่างมั่นคง

ไม่หวั่นไหวต่อมรณภัย มีสติสัมปชัญญะเป็นเยี่ยม ท่านได้พูดด้วยเสียงแหบเบาเหนื่อยอ่อนว่า **"เราใคร่จะฟังธรรมเป็นครั้งสุดท้าย ขอเอาธรรมมาเทศนาด้วย"** พอท่านได้สดับรับรสพระธรรมเทศนา ธัมจักรกัปวัตนสูตรจบ ท่านก็ได้สำรวมจิตสงบจนถึงเวลา 24.05 น. 30 วินาที ของคืนวันอังคารที่ 20 พุทธศักราช 2481 ปีขาล ธาตุขันธ์ของพระครูบาเจ้าศรีวิชัยหรือพระครูบาเจ้าศีลธรรมก็ดับไปตามกระแสแห่งสัจจธรรม ณ กุฏิหญ้าคานอกกำแพงด้านทิศตะวันออกของวัดบ้านปาง รวมสิริอายุ 60 ปี 9 เดือน 8 วัน

นายวังเงินได้ตีระฆัง นายหน้อยแก้ว ตีกังสดาล สัญญาณปลุกเตือนสติให้ทุกคนรู้ถึงความตายเป็นสิ่งที่ทุกชีวิตจะต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และบอกทางคือความไม่ประมาทเป็นแสงสว่างนำวิถีสู่เป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต หลังจากนั้นพระทองสุขได้เอาน้ำผึ้งกรอกปากศพพระครูบาเจ้าศรีวิชัย 1 ขวด เพื่อป้องกันไม่ให้เน่าเปื่อย

ศพของพระครูบาเจ้าศรีวิชัยตั้งบำเพ็ญกุศลทักษิณาณุปาทาน ณ มณฑปด้านทิศตะวันตกของวัดบ้านปาง 2 ปี ต่อมาเจ้าหลวงลำพูนได้อาราธนาไปตั้งบำเพ็ญกุศลที่วัดจามเทวีในเมืองลำพูน 7 ปี จึงได้จัด

งานพิธีพระราชทานเพลิงศพ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานโกฏิและราชรถพร้อมเพลิงพระราชทาน จัดพิธีพระราชทานเพลิงศพที่วัดจามเทวี เป็นวัดสุดท้ายที่ท่านบูรณะเป็นเวลา 15 วัน 15 คืน ถึงวันที่ 21 มีนาคม พุทธศักราช 2489 เวลาเที่ยงวัน จุดเพลิงพระราชทาน เวลาเที่ยงคืนจุดเพลิงถวายจริง สิ้นค่าใช้จ่ายเป็นเงินทั้งหมด 75,000 บาท

อัฐิธาตุแบ่งอย่างเป็นทางการ 7 ส่วน 1. วัดจามเทวี จังหวัดลำพูน 2. วัดบ้านปาง จังหวัดลำพูน 3. วัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่

4. วัดศรีโคมคำพระเจ้าตนหลวง เมืองพะเยา 5. วัดพระบรมธาตุเจ้าดอยตุง จังหวัดเชียงราย 6. วัดพระแก้วดอนเต้า จังหวัดลำปาง 7. วัดพระธาตุช่อแฮ จังหวัดแพร่ และที่พุทธสถานวัดพระธาตุแสงแก้วมงคล อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา **ได้รับเขี้ยวแก้วของพระครูบาเจ้าศรีวิชัย พร้อมอัฐิส่วนศรีษะ** และเส้นเกศาบรรจุในรูปเหมือนภายในพระอุโบสถ เป็นที่เคารพสักการะบูชาของคนและทวยเทพทั้งหลาย ให้เจริญรอยตามบาทวิถีของผู้ทรงศีลทรงธรรม ทรงบุญญาบารมีให้แผ่ไพศาลสืบต่อไปตลอดกาลนาน

สาธุ สาธุ สาธุ

ขออนุโมทนาบารมีศิลธรรมเจ้า

คำไหว้พระครูบาเจ้าศรีวิชัย

อะยัง วุจจะติ ศรีวิชัยยาจะนะ อุตตะมัง สีลัง สิริวิชะโย จะ มะหา เถโร นะระเท เวหิ ปูชิโต โสระโห ปัจจะยาทิมหิ มะหา ลาภา ภะวันตุ เม อะหัง วันทามิ สัพพะทา อะหัง วันทามิ สิระสา อะหัง วันทามิ สัพพะโส

สาธุ สาธุ สาธุ อนุโมทามิฯ

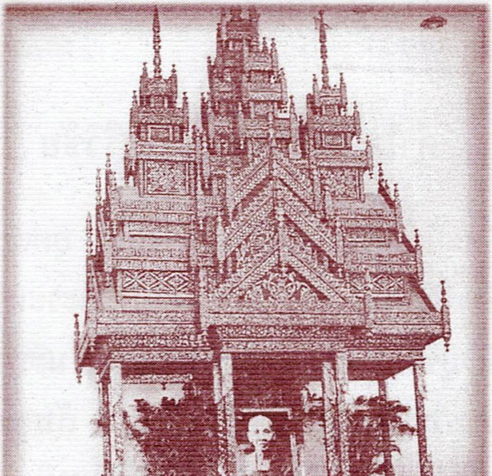

ปราสาทห้ายอดและโลงศพรดน้ำลายทอง

ที่บรรจุศพพระครูบาเจ้าศรีวิชัย 9 ปี

พิมพ์ที่ **นครนิวส์การพิมพ์** โทร. 054-431089, 480851

ถ่ายที่วัดจามเทวี เมืองลำพูน
คราวมารักษาอาพาธ ขณะอายุ ๖๐ ปี

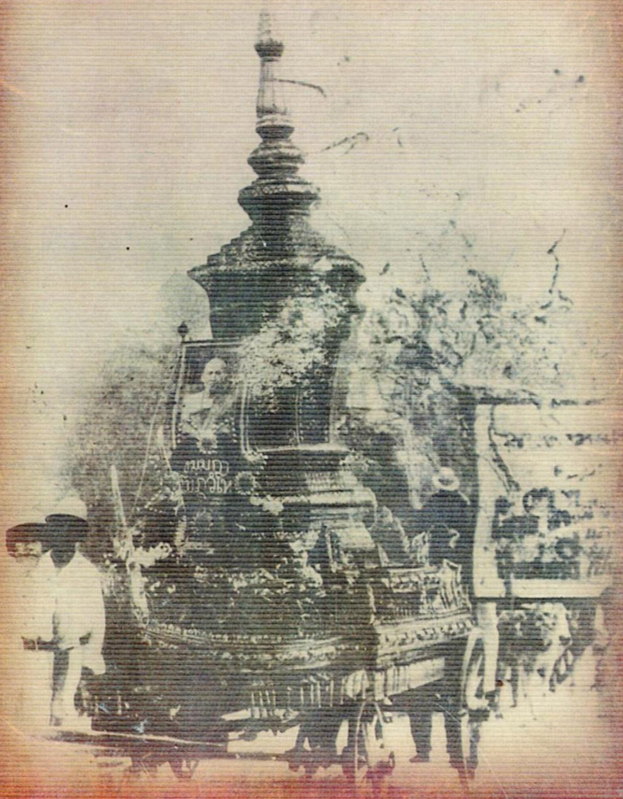

โกฏิและราชรถพระราชทาน
ในงานพระราชทานเพลิงศพพระครูบาเจ้าศรีวิชัย
วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ.๒๔๘๙